

VLADA CRNE GORE

**KONCESIONI AKT ZA DAVANJE KONCESIJE ZA REALIZACIJU PROJEKTA
ŽIČARE KOTOR-CETINJE**

Podgorica, [●] 2015.god.

Sadržaj

1. OPIS PREDMETA KONCESIJE, GRANICE PODRUČJA, OBLASTI, PROSTORA I LOKACIJE NA KOJOJ ĆE SE VRŠITI KONCESIONA DJELATNOST.....	3
2. OSNOVNI PARAMETRI ZA OCJENU EKONOMSKE OPRAVDANOSTI INVESTICIJE.....	4
3. ROK TRAJANJA KONCESIJE.....	5
4. SPISAK POTREBNE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE SA USLOVIMA ZA NJENU IZRADU, DOZVOLA, ODOBRENJA I SAGLASNOSTI KOJE TREBA PRIBAVITI PRIJE POĀETKA OBAVLJANJA KONCESIJE.....	6
5. IZVOD IZ PROSTORNO-PLANSKE DOKUMENTACIJE, VLASNIĀKA STRUKTURA I NAĀIN RJEŠAVANJA IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA, PODACI O INFRASTRUKTURNIM I DRUGIM OBJEKTIMA KOJI SE NALAZE NA PROSTORU ZA SPROVOĐENJE KONCESIJE.....	7
5.1. KRATKI PRIKAZ UTU ZA ŹIĀARU DUB (KOTOR) – CETINJE.....	8
5.2. STRUKTURA VLASNIŠTVA NA ZEMLJIŠTU KOJE JE PREDMET KONCESIJE.....	10
5.3. NAĀIN RJEŠAVANJA IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA.....	10
5.4. PODACI O INFRASTRUKTURNIM I DRUGIM OBJEKTIMA KOJI SE NALAZE NA PROSTORU ZA SPROVOĐENJE KONCESIJE.....	11
6. USLOVI KOJE JE DUŹAN DA ISPUNJAVA KONCESIONAR U POGLEDU TEHNIĀKE OPREMLJENOSTI, FINANSIJSKE SPOSOBNOSTI I OSTALE REFERENCE I DOKAZI O ISPUNJAVANJU TIH USLOVA.....	14
7. OSNOVNI ELEMENTI TENDERSKE DOKUMENTACIJE (JAVNI POZIV, DOKUMENTACIJA VEZANA ZA PONUDU).....	14
8. NACRT UGOVORA O KONCESIJI I DRUGIH PRATEĀIH UGOVORA NEOPHODNIH ZA REALIZACIJU KONCESIJE.....	15
9. KRITERIJUMI ZA IZBOR NAJPOVOLJNIJE PONUDE.....	15
10. USLOVI I NAĀIN OBAVLJANJA KONCESIJE.....	15
11. MJERE ZA ZAŠTITU ŹIVOTNE SREDINE I UNAPRJEĐENJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI.....	15
12. KONCESIONA NAKNADA I PODRŠKA VLADE PROJEKTU.....	18
13. NAĀIN ODREĐIVANJA TARIFA ZA PRUŹANJE USLUGA.....	19
14. SPISAK PROPISA KOJI SE PRIMJENJUJU NA POSTUPAK DAVANJA KONCESIJE I VRŠENJE KONCESIJE.....	19

1. OPIS PREDMETA KONCESIJE, GRANICE PODRUČJA, OBLASTI, PROSTORA I LOKACIJE NA KOJOJ ĆE SE VRŠITI KONCESIONA DJELATNOST

1.1. Opis predmeta koncesije

Predmet koncesije, kako je predviđeno ovim koncesionim aktom (u daljem tekstu "**Koncesioni akt**") je:

- projektovanje;
- finansiranje;
- izgradnja;
- upravljanje;
- održavanje; i
- prenos

sistema žičare od Kotora do Cetinja preko Nacionalnog parka Lovćen (u daljem tekstu "**NP Lovćen**") u Crnoj Gori, na osnovi "projektuj, izgradi, finansiraj, upravljaj, prenesi" (DBFOT) (u daljem tekstu: "**Projekat**").

Koncesioni akt je pripremljen u skladu sa Zakonom o koncesijama („Sl. list CG”, br. 08/09) i sadrži podatke i informacije vezane za Projekat.

Ovaj dokument objašnjava aktivnosti i definiše obaveze Podnosioca ponude za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava koncesionar u vrijeme obavljanja koncesionih djelatnosti.

Izgradnja žičare je predviđena u Prostornom planu posebne namjene (u daljem tekstu "**PPP**N") za NP Lovćen. Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore (u daljem tekstu "**Ministarstvo**") je pripremlilo idejni projekat za žičaru za koji je saglasnost dobijena od: Opštine Kotor od 5. novembra 2010.g.; Prijestionice Cetinje od 9. novembra 2010.g.; Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Kotor od 10. decembra 2010.g.; Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Cetinje od 3. novembra 2010.g, Ministarstva kulture od 12. januara 2011.godine i Zavoda za zaštitu prirode od 11. novembra 2011.g.

1.2. Granice područja, oblasti, prostor i lokacija na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost

Lokacija za koncesiju određena je u PPPN-u za NP Lovćen. Prema PPPN za NP Lovćen i urbanističko-tehničkim uslovima (u daljem tekstu: "**UTU**") sadržanim u njemu, trasa žičare počinje od lokaliteta Dub, koji se nalazi na periferiji grada Kotora (u neposrednoj blizini ulaza u drumski tunel koji povezuje Kotor sa Tivtom), a onda vodi do lokaliteta Kuk na planini Lovćen. Od Kuka, trasa vodi do lokaliteta Ivanova Korita, u blizini Mauzoleja Petra II Petrovića Njegoša, a onda se na kraju spušta do Prijestionice Cetinje. Prema tome, trasa

žičare je podijeljena u 3 dijela sa 4 određene lokacije terminala - Dub, Kuk (međustanica), Ivanova Korita (međustanica) i Cetinje, ukupne dužine od oko 15 km:

- Dionica Dub – Kuk 4.130 m dužine;
- Dionica Kuk – Ivanova korita 3.517 m dužine; i
- Dionica Ivanova korita – Cetinje 7.454 m dužine.

Lokacija terminala Dub se nalazi unutar Grbaljskog polja, na 65 m nadmorske visine, 200 m od puta Budva-Tivat i 500 m od aerodroma Tivat.

Lokacija međuterminala Kuk nalazi se na visoravni Kuk na planini Lovćen, na 1.350 m nadmorske visine.

Lokacija međuterminala Ivanova Korita nalazi se u centru NP Lovćen, na 1.265 m nadmorske visine. Ista je oko 400 m od magistralnog puta i 200 m udaljena od obližnjeg hotela.

Lokacija terminala Cetinje nalazi se u istorijskom jezgru Cetinja, u blizini ljetnje pozornice čije je proglašenje za UNESCO zaštićenu zonu u toku.

Valja napomenuti da trasa žičare uglavnom vodi kroz teritoriju NP Lovćen. Naime, samo oko 80 ha koridora žičare nalazi se izvan granica NP Lovćen.

2. OSNOVNI PARAMETRI ZA OCJENU EKONOMSKE OPRAVDANOSTI INVESTICIJE

Prema Studiji izvodljivosti, Crna Gora je imala oko 1,5 miliona turista, pri čemu je Kotorski zaliv posjetilo 343 prekookeanska broda sa više od 250.000 posjetilaca, a područje Budve je imalo oko 700.000 turista. Štaviše, dubrovačko područje je imalo oko 2 miliona turista, od čega je oko 250.000 posjetilo Kotor. Ovaj podatak jasno ukazuje na činjenicu da razvoj Projekta predstavlja jedinstvenu priliku za dalji razvoj turizma u Crnoj Gori.

Rast broja putnika žičare treba da slijedi rast turizma u Crnoj Gori. Prema posljednjem istraživanju Svjetskog savjeta za putovanja i turizam koje je objavljeno 2011.godine, Crna Gora će doživjeti veliki rast u turizmu između 2011 i 2021.godine. Konkretno, očekuje se da će rasti broj međunarodnih turista po prosječnoj stopi od 7,2% godišnje i prognozira se da će se svi makroekonomski pokazatelji vezani za turizam značajno povećati tokom sljedećih deset godina.

Navedeni podaci su korišćeni, zajedno sa drugim informacijama, kako bi se izradila ekonomska analiza izvodljivosti Projekta. Izrađeni su scenariji sa različitim stopama rasta i obuhvata podataka i na osnovu raspoloživih podataka možemo predvidjeti da će broj korisnika žičare na godišnjem nivou biti između 182.000 i 238.000 za prvu godinu rada, sa prihodima od 3.6 do 4.7 miliona eura. Predviđa se da putnici žičare neće plaćati kartu za ulazak u Nacionalni park Lovćen, što takođe predstavlja neku vrstu podrške Projektu.

Procijenjeni kapitalni izdaci za razvoj Projekta iznose oko 47 miliona eura, od čega je 36.7 miliona eura dodijeljeno za izgradnju žičare, 9.7 miliona eura za izgradnju stanica, a ostatak je potreban za proces eksproprijacije i razne izdatke. Sa druge strane, procijenjeni godišnji operativni rashodi iznose oko 825.000 eura.

Ekonomske procjene bile su zasnovane, između ostalog, na sljedećim pretpostavkama:

- Trajanje koncesije 30 godina;
- Period izgradnje 1 godina;
- Period funkcionisanja 29 godina;
- Prihodi od karata iskazani u cijenama za 2016. godinu;
- Karta za cijeli put od 30 EUR i karta Kotor-Lovćen 20 EUR.
- PDV na troškove i prihode nije uključen.

Na osnovu ključnih pokazatelja poslovanja koje određuje koncedent, biće obezbijedena naknada za raspoloživost, da bi se pokrili sljedeći troškovi koncesije:

- Otplate i servisiranje kredita za izgradnju, uzimajući u obzir povrat na uloženi kapital i kreditni kapital;
- Operativni troškovi žičare.

Osim direktnog učinka na državni budžet, Projekat će ostvariti druge mjerljive koristi, kao što su dodatni prihodi za Cetinje, NP Lovćen i lokalna preduzeća i preduzetnike. Najveća korist koja proizlazi iz realizacije Projekta zapravo će biti unapređenje crnogorske turističke ponude i doprinos boljoj preraspodjeli prihoda u sektoru turizma. U ovom trenutku, ovi prihodi se uglavnom raspoređuju duž crnogorske obale, a realizacija Projekta bi imala pozitivan ekonomski učinak na Nacionalni park Lovćen i Cetinje, te bi im omogućila da ostvare dodatne prihode.

Na osnovu dostupnih informacija, realizacija Projekta, zajedno sa nekim drugim sličnim projektima, treba da rezultira povećanom potrošnjom inostranih turista u Crnoj Gori. Turističke atrakcije u nacionalnom parku Lovćenu i na Cetinju imaju potencijal da privuku strane turiste na dodatnu potrošnju i dovedu do produženja njihovog boravka u Crnoj Gori. Na osnovu procjena Svjetskog savjeta za putovanja i turizam, prosječna dnevna potrošnja putnika na prekookeanskim brodovima treba da se poveća za 40%, tj. sa 93 EUR po danu na 130 EUR po danu ako koriste žičaru.

Ova povećana potrošnja bi rezultirala povećanjem prihoda i u Nacionalnom parku Lovćen i na Cetinju, tako da bi Cetinje moglo privući između 0.8 i 1.5 miliona EUR nove potrošnje od stranih turista u 2016. godini, isključivo kao rezultat žičare. U isto vrijeme, Nacionalni park Lovćen bi mogao da privuče između 1.3 i 2.4 miliona EUR nove potrošnje u 2016. godini.

3. PERIOD KONCESIJE

Predviđeno trajanje koncesije žičaru je 30 godina nakon datuma početka radova (kao što je utvrđeno u Ugovoru o koncesiji), odnosno datuma kada budu ispunjeni svi preduslovi predviđeni u Ugovoru o koncesiji (u daljem tekstu: "**Ugovor o koncesiji**"). Period koncesije od 30 godina je u skladu sa članom 8 Zakona o koncesijama. Period koncesije uključuje vremenski period potreban za izgradnju žičare, koji se procjenjuje na 1 godinu, kao i operativni period u trajanju od preostalih 29 godina.

4. SPISAK POTREBNE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE SA USLOVIMA ZA NJENU IZRADU, DOZVOLE, ODOBRENJA I SAGLASNOSTI KOJE TREBA PRIBAVITI PRIJE POČETKA OBAVLJANJA KONCESIJE DJELATNOSTI

Sljedeći spisak predstavlja ključnu tehničku dokumentaciju, dozvole, odobrenja i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesije djelatnosti. U zavisnosti od specifičnosti projekta, može biti potrebna dodatna dokumentacija.

- Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, koju priprema Vlada. Odobrenje koje izdaje Agencija za zaštitu životne sredine.
- PPPN pripremljen i usvojen od strane Skupštine Crne Gore.
- Detaljno geodetsko mjerenje, koje obavlja ovlašćeno geodetsko privredno društvo a ovjerava Uprava za nekretnine
- Projekat geološkog istraživanja tla za relevantni lokalitet, koji je pripremila licencirano preduzeće, revidiran od strane licenciranog preduzeća/komisije u čijem su sastavu kvalifikovani inženjeri;
- Odobrenje za geodetsko istraživanje, koje izdaje Ministarstvo ekonomije, i saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara;
- Elaborat o rezultatima obavljenog geološkog istraživanja, koji priprema licencirano preduzeće, revidiran od strane licenciranog preduzeća/komisije u čijem su sastavu kvalifikovani inženjeri;
- Vodoprivredni uslovi, vodoprivredna saglasnost i vodoprivredna dozvolu, koje izdaje Uprava za vode;
- Urbanističko-tehnički uslovi, koje izdaje Ministarstvo održivog razvoja i turizma;
- Saglasnosti i uslovi:
  - Uslovi i saglasnosti za komunalno opremanje zemljišta, koje izdaju nadležne institucije;
  - Protivpožarna saglasnost, koju izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova, Inspektor za zaštitu od požara, eksploziva, havarije i tehničku zaštitu objekta;
  - Saglasnost za bezbjednost vazdušnog saobraćaja, koju izdaje Agencija za civilno vazduhoplovstvo;
  - Saobraćajni uslovi i saglasnost koje izdaje Direkcija za saobraćaj;
- Projektna dokumentacija. Priprema licencirana projektantska organizacija koja zapošljava licencirane projektante.

- Revizija projektne dokumentacije. Priprema ovlaštena licencirana ustanova koja zapošljava licencirane inženjere.
- Izvještaj o procjeni uticaja na životnu sredinu. Priprema koncesionar i odobrava Agencija za zaštitu životne sredine.
- Riješeni imovinski odnosi (npr. eksproprijacija).
- Građevinska dozvola. Izdaje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.
- Elaborat o uređenju gradilišta.
- Izgradnju i njen nadzor treba da obavljaju licencirani subjekti koji zapošljavaju licencirane inženjere.
- Upotrebna dozvola. Izdaje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.
- Ostali uslovi, licence, dozvole i saglasnosti i druga dokumentacija i radnje koje je potrebno pribaviti i obaviti na osnovu zakona prije početka koncesione djelatnosti.

5. IZVOD IZ PROSTORNO-PLANSKE DOKUMENTACIJE, VLASNIČKA STRUKTURA I NAČIN RJEŠAVANJA IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA, PODACI O INFRASTRUKTURNIM I DRUGIM OBJEKTIMA KOJI SE NALAZE NA PROSTORU ZA SPROVOĐENJE KONCESIJE DJELATNOSTI

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13), PPPN se izrađuje i donosi za teritoriju ili djelove teritorije jedne ili više lokalnih samouprava sa zajedničkim prirodnim, regionalnim ili drugim obilježjima koji su od posebnog značaja za Crnu Goru i koji zahtijevaju poseban režim uređenja i korišćenja (nacionalni park, priobalna oblast, morsko dobro, prirodni rezervat, rekreaciono-turističko područje, kulturno-istorijsko područje, eksploataciono polje na kome se vrši površinsko iskorišćavanje mineralnih sirovina i sl.). PPPN određuje, između ostalog, urbanističko-tehničke uslove ili smjernice za izgradnju objekata, uređivanje, korišćenje i zaštitu za prostor za koji se ne predviđa donošenje državne studije lokacije.

UTU sadržani u PPPN ili drugim planskim dokumentima predstavljaju osnovu za projektovanje zgrada, a nakon toga, njihovu izgradnju. U slučaju žičara koje povezuju dvije ili više opština, UTU izdaje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Cilj izrade PPPN za NP Lovćen je da se revidira postojeći plan t.j. stvaranje uslova za realizaciju razvojnih projekata (turističkih, infrastrukturnih, poljoprivrednih i ostalih). Namera je da se obezbedi stvaranje uslova za zaštitu, uređenje i korišćenje područja Lovćena na principima održivog razvoja, a naročito za zaštitu i očuvanje prirodnih dobara od izuzetnog nacionalnog značaja, kao i drugih značajnih prirodnih resursa i posebno vrijednih kulturno-istorijskih dobara. Jedan od razloga za izradu PPPN za NP Lovćen je i stvaranje planskih pretpostavki za realizaciju projekta izgradnje žičare Kotor – Lovćen – Cetinje. Njegovom realizacijom će se napraviti važan korak ka poboljšanju turističke privrede u cilju izgradnje mreže turističkih destinacija van primorskog područja. Na taj način turističko

područje, sa NP Lovćen u njegovom središtu, će se povezati sa savremenim sistemom adekvatne transportne infrastrukture.

PPPN za NP Lovćen sadrži uvodne napomene, opšti deo, izvod iz planske i strateške dokumentacije, analizu postojećeg stanja i planski deo. Planski deo obrađuje ciljeve i principe planiranja, projekcije, koncept organizacije prostora, zaštitu prirodnih, predionih i kulturnih vrijednosti, razvoj djelatnosti, saobraćajni sistem, infrastrukturnu opremljenost, zaštitu i unapređenje životne sredine, mjere za zaštitu od elementarnih nepogoda, koncept korišćenja obnovljivih izvora energije, uslove za zaštitu uređenje i korišćenje prostora, opšte i posebne smernice za sprovođenje plana.

PPPN za NP Lovćen je neposredno primjenjiv, ako je tako navedeno u njemu, ili se primjenjuje preko detaljne razrade u drugim planskim dokumentima. Realizacija stanica žičare uređena je direktno u PPPN-u za NP Lovćen.

5.1. Kratak prikaz UTU za žičaru Dub (Kotor) – Cetinje

Koncesioni akt sadrži samo kratki prikaz ključnih urbanističko-tehničkih parametara dobijenih iz PPPN-a za NP Lovćen, i nije namijenjen da bude cjelovit pregled prostorno-planskih dokumenata, niti zamjena za UTU koje treba pribaviti u svrhu realizacije Projekta.

- Početna stanica Dub nalazi se u Grbaljskom polju, približno 200 m od puta Budva – Tivat i oko 500 m od aerodroma u Tivtu, na 65 m nadmorske visine. Kompleks početne stanice zauzima prostor od cca 12.600 m², od čega je pod objektom oko 1.600 m², 5.000 m² je namijenjeno za bus parking (kapaciteta 30 autobusa) i 6.000 m² za parking putničkih automobila. Treba planirati i dodatni prostor za prateće objekte koji će ovu lokaciju učiniti atraktivnijom za turiste. Spratnost objekta stanice je P+1 (prizemlje+sprat), sa bruto građevinskom površinom od cca 2.100 m². U okviru objekta predvidjeti prostor za: stanicu (ulaz-izlaz i transfer), informacioni pult sa blagajnom, javni prostor – hol, službene prostorije, skladište, svlačionice za osoblje, toalet za osoblje, javni toalet, prodavnicu i depo za gondole.

Međustanica Kuk nalazi se na visoravni Kuk, na 1.350 m nadmorske visine. Spratnost objekta stanice je P (prizemlje), sa bruto građevinskom površinom od cca 600m². U okviru objekta predvidjeti prostor za: stanicu (ulaz-izlaz i transfer), informacioni pult sa blagajnom, javni prostor – hol, službene prostorije, skladište, svlačionice za osoblje, toalet za osoblje, javni toalet, prodavnicu, strujni relej i transformator.

Međustanica Ivanova korita nalazi se u samom centru NP Lovćen, na 1.265 m nadmorske visine. Udaljena je cca 400 m od glavnog puta i oko 200 m od hotela. Spratnost objekta stanice je P (prizemlje), sa bruto građevinskom površinom od cca 1.500 m². U okviru objekta predvidjeti prostor za: stanicu (ulaz-izlaz i transfer), informacioni pult sa blagajnom, javni prostor – hol, službene prostorije, skladište, svlačionice za osoblje, toalet za osoblje, javni toalet, prodavnicu, strujni relej i transformator. Ova stanica ima funkciju centralnog raskršća odnosno u njoj se završavaju dvije trase žičare – jedne koja dolazi iz Kotora i druge koja dolazi sa Cetinja. Takođe, u budućnosti se planira i treća trasa koja će voditi do Njegoševog mauzoleja. Zbog navedenog, ovu funkciju stanice treba uzeti u obzir prilikom određivanja kapaciteta prostora i putnika, koji direktno utiču na veličinu objekta

stanice, ali da se zbog toga što se nalazi u NP Lovćen, mora strogo voditi računa da se njena veličina, oblik i izgled, uklope u prirodni ambijent.

Lokacija za polaznu stanicu na Cetinju se nalazi direktno uz planiranu zaštićenu zonu (UNESCO-va svjetska kulturna baština) Cetinja. Kako se ne bi narušila ova lokacija (park, pozorište na otvorenom), stanica će se postaviti na oko 1,50 m ispod površine. Na ovaj način i uz nasip prema parku, veliki dio bazne stanice u suštini “nestaje” u terenu. Samo vrh krova ostaje vidljiv kao horizontalna linija. Kako bi bio još manje vidljiv, krov stanice će biti pokriven slojem trave. Pored toga, osa kabla žičare (dužina i visina) je tako postavljena da ne narušava otvorenu pozornicu (Ljetnja pozornica).

- Izrada tehničke dokumentacije za izgradnju objekta žičare zahtijeva izuzetno pažljiv odnos prema prostoru, jer trasa žičare prolazi kroz područje zaštićene prirodne i kulturne baštine.
- Prije izrade tehničke dokumentacije izvršiti detaljno geodetsko snimanje terena.
- Prije izrade tehničke dokumentacije potrebno je, shodno Zakonu o geološkim istraživanjima izraditi Projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.
- Objekti moraju biti građeni prema važećim propisima za građenje u seizmičkim područjima. Proračune raditi na IX (deveti) stepen seizmičkog intenziteta po MCS skali.
- Tehničkom dokumentacijom predvidjeti mjere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata.
- Instalacione mreže u objektima i van njih, na pripadajućim lokacijama, projektovati u skladu sa propisima, a priključenje na infrastrukturne sisteme prema uslovima koje je potrebno pribaviti od nadležnih institucija.
- Projekat početne stanice u Grblju (Dub), zbog blizine aerodroma, mora da sadrži mjere koje će obezbijediti bezbjednost vazdušnog saobraćaja.
- Uslove za projektovanje saobraćajnica i saobraćajnih površina u zoni stanica, kao i prilaza stanicama, pribaviti od Direkcije za državne puteve.
- Sastavni dio projektne dokumentacije je i uređenje terena na pripadajućoj lokaciji.
- Prije izrade tehničke dokumentacije pribaviti vodne uslove od nadležnog organa, u skladu sa Zakonom o vodama.
- Shodno Zakonu o zaštiti na radu, pri izradi tehničke dokumentacije predvidjeti propisane mjere zaštite na radu u skladu sa projektnim zadatkom. Pri izgradnji objekta potrebno je izraditi Elaborat o uredenju gradilišta u skladu sa odgovarajućim propisima.

- Prilikom izvođenja zemljanih radova neophodno je obezbjediti stručan nadzor od strane arheološke službe nadležne institucije. Ovo se posebno odnosi na lokalitete stanica žičare na Ivanovim koritima (zona konaka Ivana Crnojevića sa starom nekropolom i crkva Sv. Preobraženja sa gumnima) i Cetinju (zbog blizine kulturnog dobra - Mlin Ivana Crnojevića) te se može pretpostaviti da predmetni prostor predstavlja dio pojoprivredno-ekonomskog gazdinstva porodice Crnojevića.
- Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mjere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o životnoj sredini.

Posebni uslovi odnose se na ukrštanje žičare sa dalekovodima.

5.2. Vlasnička struktura zemljišta - predmeta koncesije

Sastavni deo Koncesionog akta je nacrt elaborata o eksproprijaciji pripremljen od strane Uprave za nekretnine br.[●] od [●] koji je priložen uz ovaj Koncesioni akt.

5.3. Način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa

Potreba za eksproprijacijom zemljišta

Eksproprijacija neće biti potrebna za zemljišne parcele u državnom vlasništvu. Prema članu 44, stav 2 Zakona o koncesijama pravo korišćenja zemljišnih parcela u državnoj svojini od strane Koncesionara biće potvrđeno ugovorom o koncesiji. U slučaju da je bilo koja zemljišna parcela u privatnoj svojini biće sproveden postupak eksproprijacije na osnovu posebnog elaborata i takvo zemljište će biti dato u državinu Koncesionaru radi korišćenja za potrebe koncesije.

Bivši vlasnik ekspropisane nekretnine ima pravo na pravičnu naknadu za ekspropisanu nekretninu u gotovini ili na osnovu prenosa vlasništva ili suvlasništva nad drugom prikladnom nekretninom. Naknada u vidu prava je moguća samo u slučaju da vlasnik ekspropisane imovine pristaje na takav način naknade.

Postupak eksproprijacije:

Eksproprijacija se sastoji od četiri faze:

- Utvrđivanje javnog interesa;
- Donošenje rješenja o eksproprijaciji od strane Uprave za nekretnine a na osnovu predloga za eksproprijaciju koji je pripremila Vlada Crne Gore (koja je korisnik eksproprijacije). Strana nezadovoljna sadržajem odluke ima pravo na žalbu Ministarstvu finansija;
- Određivanje pravične naknade. U slučaju da bivši vlasnik i korisnik eksproprijacije ne postignu sporazum o naknadi, Osnovni sud na čijoj se teritoriji nekretnina nalazi će odrediti iznos naknade;

- Upis prava vlasništva nad nekretninom.

U slučaju Projekta, usvajanjem PPPN-a se ujedno i ustanovljava javni interes za eksproprijaciju neophodnog zemljišta.

Prethodni vlasnik eksproprisane nekretnine ima pravo da zatraži poništenje ili izmjenu pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji, ako korisnik eksproprijacije ne izvrši najmanje trećinu ukupne vrijednosti predviđenih radova u roku od tri godine od dana kada je rješenje o eksproprijaciji postalo pravosnažno. Ovaj zahtjev može se podnijeti nakon isteka roka od tri godine, a najkasnije u roku od šest godina nakon što je rješenje postalo pravosnažno.

5.4 Podaci o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione djelatnosti

Drumski saobraćaj

Ukupna dužina drumske mreže u Crnoj Gori je 6.928 km, od čega 846 km magistralnih puteva, 950 km regionalnih i 5.132 km lokalnih puteva.

Područje NP Lovćen (koje uglavnom obuhvata trasu žičare) je na istočnoj i jugoistočnoj strani pod uticajem magistralnog puta M-2.3 Podgorica-Cetinje-Budva. Širina puta je 7 metara.

Dio magistralnog puta M-2 prolazi u širem području NP Lovćen, na zapadu i sjeveru, u širini od 7 metara (6 i 4,5 metra na pojedinim dionicama).

Regionalni put Cetinje - Njeguši - Kotor R-1 prolazi u blizini sjeveroistočne i istočne granice šireg područja NP Lovćen. Regionalni put R-15 Čekanje-Čevo-Nikšić vodi prema sjeveru od regionalnog puta R-1.

Put R-13 Cetinje-Ivanova korita-Lovćen prolazi kroz središnje područje NP Lovćen (20 km).

Prema PPPN-u za NP Lovćen, NP Lovćen obuhvata oko 90,6 km različitih lokalnih puteva.

Telekomunikacije i poštanski saobraćaj

Infrastruktura za fiksnu telefoniju u NP Lovćen:

Sljedeća telekomunikaciona infrastruktura Crnogorskog Telekoma a.d. Podgorica je prisutna unutar zaštićene/kontakt zone NP Lovćen:

- Telekomunikaciona kablovska kanalizacija i optički kabal od međunarodne važnosti položen duž rute Cetinje - Budva;
- Telekomunikaciona mreža za pristup u zaleđu Kotora i Budve;
- Telekomunikaciona mreža za pristup radi iz izdvojenog telekomunikacionog centra RASM Njeguši koji se nalazi djelimično u mjestima unutar područja Njeguša.

Infrastruktura za mobilnu telefoniju u NP Lovćen:

Sva tri operatera mobilne telefonije u Crnoj Gori (Crnogorski Telekom, M-Tel i Telenor) imaju infrastrukturu unutar NP Lovćen.

Emisioni centar Štirovnik crnogorskog Radio-difuznog centra nalazi se u sklopu NP Lovćen.

Energetski sistemi

U NP Lovćen, postoje objekti sa naponom 110 kV, 35 kV, 10 kV i 1 kV.

Sljedeći elektroenergetski objekti postoje u NP Lovćen:

- Dalekovod od 110 kV Budva - Cetinje (prema PPPN-u za NP Lovćen, ruta žičare treba da se ukrsti sa ovim dalekovodom u blizini naselja Bjelosi);
- Dalekovod od 35 kV Kotor – Cetinje;
- Dalekovod od 35 kV Kotor – Štirovnik;
- Dalekovod od 35 kV Tivat – Kotor;
- Trafostanica 35/0.4 kV, 2x630kVA;
- Dalekovod od 10 kV Cetinje – Lovćen sa tri trafostanice od 10/0.4kV: Duga Njiva, Ivanova korita, Pod Kapom;
- Dalekovod od 10 kV Ivanova korita – Dolovi sa svojom trafostanicom od 10/0.4kV Dolovi;
- Dalekovod od 10 kV Cetinje – Vrela sa svojim trafostanicama.

Potrebno je naglasiti da ruta žičare preseca planiranu rutu dvosistemskog nadzemnog visokonaponskog dalekovoda od 400 kV Lastva Grbaljska – Pljevlja.

Hodrotehnički sistemi

U NP Lovćen ne postoji javni sistem vodosnabdijevanja, osim na području naselja Njeguši. Voda se dostavlja kroz mrežu izvora poput:

- Ivanova korita (najpoznatiji izvor u ovoj oblasti);
- Ljubin potok;
- Jama;
- Međuvršje;
- Zverinjac;
- Kamenica;
- Koritnik;
- Pištet;
- Bukovička voda;
- Studenac;
- Uganjska vrela;
- Zuberov točak;
- Studenci;
- Obzovica;

- Studenac;
- Bistijernica;
- Grkova voda;
- Grab;
- Andrijska voda;
- Babina voda;
- Solijastica;
- Podgorska vrela;
- Pipoljevac;
- Brijest;
- Sutlic;
- Dobra voda;
- Vrutak;
- Mirčetina voda

6. USLOVI KOJE JE DUŽAN DA ISPUNJAVA KONCESIONAR U POGLEDU TEHNIČKE OPREMLJENOSTI, FINANSIJSKE SPOSOBNOSTI I OSTALI DOKAZI O ISPUNJAVANJU TIH USLOVA

Davanje koncesija se odvija u dvostepenom postupku, zato što je Projekat složen sa tehničko-tehnološkog stanovišta.

Dvostepeni postupak obuhvata:

- javno oglašavanje za pretkvalifikaciju;
- postupak pretkvalifikacije kada tenderska komisija vrednuje prijave za pretkvalifikaciju i prihvata ili odbija prijave na osnovu unaprijed utvrđenih kriterijuma za pretkvalifikaciju;
- dostavljanje Koncesionog akta kvalifikovanim ponuđačima, otkup Tenderske dokumentacije i dostavljanje ponuda od strane kvalifikovanih ponuđača u ostavljenom roku;
- vrednovanje i rangiranje ponuda dobijenih od kvalifikovanih ponuđača i
- utvrđivanje obrazloženog predloga za davanje koncesije i izbor ponuđača za koncesionara.

U skladu sa Zakonom o koncesijama i Uredbom o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesije ("Sl. list CG", br. 67/09) (u daljem tekstu „**Uredba**“), dvostepeni postupak davanja koncesije podrazumijeva da je prvi korak u postupku da su se potencijalni ponuđači kvalifikovali na osnovu ispunjenja finansijskih, tehničkih i drugih pretkvalifikacionih kriterijuma. Kriterijumi za pretkvalifikaciju koje potencijalni ponuđači za Projekat moraju ispuniti su sljedeći:

Finansijski kriterijumi

a) Profitabilnost

Prosečna Dobit¹ Podnosioca prijave (odnosno ponderirani prosek u slučaju Konzorcijuma) za poslednje 3 (tri) fiskalne godine mora biti pozitivna, odnosno veća od nule;

b) Prosečna vrednost kapitala

Prosečna vrednost Kapitala² Podnosioca prijave (odnosno ponderirani prosek u slučaju Konzorcijuma) za poslednje 3 (tri) fiskalne godine mora iznositi najmanje 5 miliona EUR;

---

¹ DOBIT (*Profit Before Taxes - PBT*) označava deo profita koji društvo ostvari pre nego što plati porez na dobit. Ovaj obračun isključuje (ne podrazumeva) troškove iz dobiti, uključujući kamatne troškove i operativne rashode, ali uključuje troškove plaćanje poreza.

² KAPITAL: u bilansu stanja društva, označava iznos sredstava koja su vlasnici (članovi, akcionari) uneli u društvo, uvećan za neraspoređeni dobitak (ili gubitak).

c) Prosečni promet

Prosečni Promet³ Podnosioca prijave (odnosno kumulativni prosek u slučaju Konzorcijuma) za poslednje 3 (tri) fiskalne godine mora iznositi najmanje 50 miliona EUR.

Kriterijumi za pretkvalifikaciju navedeni pod a), b) i c), biće zajedno označeni kao Finansijski kriterijumi.

Svaki Podnosilac prijave i svaki član Konzorcijuma u slučaju da je Podnosilac prijave Konzorcijum, dostaviće sledeću dokumentaciju kao dokaz da je ispunio Finansijske kriterijume:

- Bilans stanja za 2013., 2012. i 2011. godinu;
- Bilans uspeha za 2013., 2012. i 2011. godinu.

Tehnički kriterijumi

a) Iskustvo u izgradnji i opremanju sistema žičare

Podnosilac prijave (ili član Konzorcijuma, u slučaju da je Podnosilac prijave Konzorcijum) ima, ili je zaključio predugovor o učešću u realizaciji Projekta sa licem koje ima, iskustvo u izgradnji i opremanju najmanje jednog operativnog sistema žičare (dužine najmanje 2 km) koji je izgrađen u poslednjih 5 (pet) kalendarskih godina.

b) Iskustvo u upravljanju koncesijom/javno-privatnim partnerstvom

Podnosilac prijave (ili član Konzorcijuma u slučaju da je Podnosilac prijave Konzorcijum) ima iskustvo u upravljanju koncesijom/javno-privatnim partnerstvom, u poslednjih 5 (pet) kalendarskih godina, u svojstvu finansijera ili koncesionara, gde su minimalni troškovi izgradnje infrastrukturnih objekata koji su predmet koncesije najmanje 20 miliona EUR.

Kriterijumi za pretkvalifikaciju navedeni pod a) i b) biće zajedno označeni kao Tehnički kriterijumi.

Svaki Podnosilac prijave ili Konzorcijum, u slučaju da je Konzorcijum Podnosilac prijave dužan je da dostavi sledeću dokumentaciju kao dokaz da je ispunio Tehničke kriterijume:

- Kratak pregled ekonomskih aktivnosti Podnosioca prijave (najviše na 5 strana A4 formata, veličine slova 12) koji uključuje njegove aktivnosti, stručnost i ljudske resurse relevantne za Projekat;

---

³ PROMET: iznos dobiti (pre oduzimanja troškova, poreza i drugih odbitaka) koji proizilazi iz pružanja osnovnih usluga i dobara društva.

- Popunjene obrasce propisane Pretkvalifikacionom dokumentacijom

Dalja razrada navedenih pretkvalifikacionih kriterijuma sadržana je u Javnom pozivu za pretkvalifikaciju (u daljem tekstu: "**Javni poziv za pretkvalifikaciju**" - vidi Dio 7 u daljem tekstu) i Pretkvalifikacionoj dokumentaciji (u daljem tekstu: "**Pretkvalifikaciona dokumentacija**" - vidi Dio 7 u daljem tekstu).

Dalje pojedinosti i pravila o pretkvalifikacionom postupku sadržani su u Javnom pozivu za pretkvalifikaciju i Pretkvalifikacionoj dokumentaciji.

7. OSNOVNI ELEMENTI TENDERSKE DOKUMENTACIJE (JAVNI POZIV, DOKUMENTACIJA VEZANA ZA PONUDU)

Koncesija za Projekat će biti dodijeljena kroz međunarodni, transparentan i konkurentni dvostepeni postupak, u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Dvostepeni postupak za dodjelu koncesije sastoji se od pretkvalifikacionog postupka i postupka u kojem kvalifikovanim ponuđači podnose svoje ponude.

Pretkvalifikacioni postupak se pokreće putem objave **Javnog poziva za pretkvalifikaciju**. Javni poziv za pretkvalifikaciju za Projekat sadrži, između ostalog, kratki opis Projekta, kriterijume za pretkvalifikaciju, mogućnost ispunjenja kriterijuma za pretkvalifikaciju putem konzorcijuma, rok za podnošenje prijave za pretkvalifikaciju, osnovne nadležnosti tenderske komisije u postupku vrednovanja prijave za pretkvalifikaciju i kontakt podatke za postupanje po svim eventualnim zahtjevima za pojašnjenje.

U toku pretkvalifikacionog postupka, zainteresovani ponuđači će dobiti **Pretkvalifikacionu dokumentaciju** za Projekat u kojoj su objašnjene, između ostalog, dodatne pojedinosti o pretkvalifikacionim kriterijumima, konzorcijumi kao ponuđači za pretkvalifikaciju, formalni uslovi za prijave za pretkvalifikaciju, detaljnije informacije o dokumentaciji koja se dostavlja u sklopu prijave za pretkvalifikaciju, rok za dostavu, otvaranje i vrednovanje prijave za pretkvalifikaciju.

Kvalifikovanim ponuđačima se dostavljaju **Instrukcije za kvalifikovane ponuđače**. Ovaj dokument utvrđuje, između ostalog, dalja pravila o ponudama konzorcijuma, pravila za pripremu ponuda, rok za njihovu dostavu, njihov rok važenja, izmjene i povlačenja ponuda, garanciju za ponudu, više pojedinosti o kriterijumima za ocjenjivanje, postupak vrednovanja i dodjelu koncesije za Projekat.

8. NACRT UGOVORA O KONCESIJI I DRUGIH PRATEĆIH UGOVORA NEOPHODNIH ZA REALIZACIJU KONCESIJE

Ugovor o koncesiji definiše prava i obaveze koncedenta i koncesionara povodom koncesije. U skladu sa članom 51 Zakona o koncesijama u roku od 60 dana od dana zaključenja Ugovora o koncesiji, koncesionar će osnovati crnogorsko privredno društvo u 100% vlasništvu radi obavljanja koncesione djelatnosti i bez odlaganja će ustupiti sva prava i obaveze iz Ugovora o koncesiji na ovo novoosnovano privredno društvo koje stupa u sva prava i obaveze Koncesionara iz Ugovora o koncesiji.

Početni nacrt Ugovora o koncesiji dat je u prilogu ovoga Koncesionog akta. Nacrt Ugovora o koncesiji biće predmet jedne ili više rundi komentara kvalifikovanih ponuđača u toku druge faze tendera za dodjelu koncesije za Projekat, tako da se izmijenjeni nacrt stavi na raspolaganje kvalifikovanim ponuđačima blagovremeno, prije isteka roka za podnošenje ponuda.

9. KRITERIJUMI ZA IZBOR NAJPOVOLJNIJE PONUDE

Ponude se sastoje od tehničke i finansijske ponude. Odabir najpovoljnije ponude je zasnovan na procjeni i tehničke i finansijske ponude. Kriterijumi za odabir najpovoljnije ponude su slijedeći:

Tehnički kriterijumi:

- Adekvatnost, potpunost, kvalitet i relevantnost predloženog plana usluga:
  - i) faze i ponavljanja, uključujući njihove ciljeve, rezultate, prelomne tačke i metode,
  - ii) parametri za proveru kvaliteta za svaku pruženu uslugu.
- Adekvatnost, potpunost, kvalitet i relevantnost tehničkog i operativnog pristupa:
  - i) metodi koje Kvalifikovani ponuđač primenjuje na ovaj Projekat, održavanje, tehnička i funkcionalna analiza upravljanja projektom, testiranje,
  - ii) primena pristupa koji obezbeđuje kvalitet,
  - iii) pristup: obimu, riziku, izmenama, komunikacijama, vremenu i troškovima upravljanja,
  - iv) pristup kojim se omogućava stalno ažuriranje dokumentacije.
- Adekvatnost, potpunost, kvalitet i relevantnost predloženog plana usluga tehničkog rešenja:
  - i) ključni faktori uspeha,

- ii) arhitektura i konfiguracija predloženog rešenja,
  - iii) ispunjenost funkcionalnih zahteva,
  - iv) detaljan opis svih produkata (rezultata),
  - v) plan operativnog upravljanja.
- Inovacije i kreativnost predloženog tehničkog rešenja uključujući dodatne karakteristike i mogućnosti (parking, restorani, objekti, itd.);
  - Metodi predloženi za sprovođenje ključnih indikatora učinkovitosti (KPI)

Finansijski kriterijumi:

- Neto sadašnja vrednost Godišnje isplate za raspoloživost;
- Procenat Mehanizma za podelu prihoda.

Detaljna razrada kriterijuma za odabir najpovoljnije ponude sadržana je u tenderskoj dokumentaciji.

10. USLOVI I NAČIN OBAVLJANJA KONCESIONE DJELATNOSTI

Uslovi obavljanja koncesione djelatnosti vezani za Projekat utvrđeni su u Ugovoru o koncesiji datom u prilogu Koncesionog akta. Koncesonar će vršiti i obezbediti da se koncesione aktivnosti u svakom trenutku vrše u skladu sa mjerodavnim pravom i u skladu sa Ugovorom o koncesiji bez ugrožavanja životne sredine i zdravlja ljudi i zakonom zaštićenih područja i objekata.

11. MJERE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE I UNAPREĐENJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

11.1. Zaštita životne sredine

PPPNa za NP Lovćen sadrži niz mjera za zaštitu životne sredine. Značajan broj tih mjera je grupisan u Dijelu 15 (Zaštita prirodnih, pejzažnih i kulturnih vrijednosti) i Dijelu 19 (Zaštita i unaprijeđenje životne sredine) PPPNa za NP Lovćen. Dio 15 utvrđuje zone unutar NP Lovćen, daje preporuke za zaštitu pejzaža i šuma, mjere integralne zaštite, itd. Dio 19 proglašava sljedeće opšte ciljeve zaštite životne sredine:

Biološki diverzitet, flora i fauna, te zaštićena područja:

- zaštita biodiverziteta u cjelini, a posebno vrsta komponenti biodiverziteta konzervatorske vrijednosti;
- stabilnost i postojanost ekosistema;

Šumska vegetacija:

- očuvanje postojeće vegetacije;
- poboljšanje karakteristika staništa i sastojina;
- svođenje efekata erozije i požara na minimum;

Očuvanje kvaliteta vazduha, zemljišta i vode:

- eliminisanje ili ograničavanje zagađenja vazduha, zemljišta i vode do nivoa koji neće ugrožavati prirodna obilježja i onemogućiti njihovo korišćenje u skladu s njihovom namjenom.

PPPn dodatno utvrđuje mjere za zaštitu flore, faune i gljiva, zaštitu šuma, zaštitu vazduha, vode i zemljišta i zaštitu karstnog predjela.

U skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, paralelno sa pripremom PPPN za NP Lovćen, treba da bude izrađen Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja PPPN-a na životnu sredinu. Agencija za zaštitu životne sredine je zadužena za usvajanje Izvještaja. Izvještaj sadrži podatke koji opisuju i procjenjuju moguće značajne uticaje na životnu sredinu koji mogu nastati zbog realizacije PPPN-a, kao i razmatranje alternativnih opcija, uzimajući u obzir ciljeve i geografski opseg PPPN-a, kao i sljedeće elemente:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva PPPN-a i njegov odnos sa drugim planovima i programima;
- opis postojećeg stanja životne sredine i njenog potencijalnog razvoja, u slučaju da se PPPN ne realizuje;
- identifikacija oblasti sa mogućom izloženosti značajnim rizicima i ekološka obilježja takvih oblasti;
- postojeći ekološki problemi u odnosu na PPPN, uključujući one koji se odnose na oblasti od posebne važnosti za životnu sredinu, kao što su staništa divljih vrsta biljaka i životinja iz aspekta njihovog očuvanja, posebno zaštićena područja, nacionalni parkovi ili morsko dobro;
- opšti i posebni ciljevi zaštite životne sredine utvrđeni na nacionalnom ili međunarodnom nivou koji su važni za PPPN i način na koji su ti ciljevi, kao i drugi aspekti od značaja po životnu sredinu, uzeti u obzir u pripremnom postupku;

- moguće značajne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu, uključujući faktore kao što su: biodiverzitet, stanovništvo, fauna, flora, zemljište, voda, vazduh, klimatski faktori koji utiču na klimatske promjene, materijalni resursi, kulturna baština, uključujući i arheološku i arhitektonsku baštinu, pejzaž i međusobna povezanost tih faktora;
- mjere predviđene sa ciljem sprječavanja, smanjenja ili uklanjanja, u najvećoj mjeri, bilo kakvih značajnih negativnih uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu uzrokovanih realizacijom PPPN-a;
- pregled razloga koji služe kao osnov za izbor PPPN-a s aspekta razmatranih alternativa, kao i opis načina ocjenjivanja, uključujući i moguće probleme tokom formulisanja traženih podataka (kao što su tehnički podaci ili nedostatak stručnog znanja i iskustva);
- predstavljanje mogućih prekograničnih uticaja na životnu sredinu;
- opis programa za monitoring životne sredine, uključujući i zdravlje ljudi tokom i nakon realizacije PPPN-a;
- zaključci doneseni u toku pripreme Izvještaja;
- kratki prikaz.

Prilikom procjene ekoloških aspekata PPPN-a za NP Lovćen, u Izvještaju je navedeno da su adekvatni, ali je takođe propisano nekoliko dodatnih mjera koje uključuju pravno-normativne, tehničko-tehnološke, mjere prostornog planiranja i ekonomske mjere. Izvještaj sadrži i mjere zaštite životne sredine (opšte mjere za zaštitu životne sredine, mjere za zaštitu zemljišta, voda i vazduha, upravljanje otpadom, kao i pozivanje na mjere sadržane u Studiji uticaja na životnu sredinu za projekat žičare i izvještaju o procjeni strateškog uticaja dalekovoda na životnu sredinu), mjere za zaštitu biodiverziteta, flore, faune i šumske vegetacije i mjere zaštite prema režimu korišćenja prostora.

Na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, određeni projekti zahtijevaju pripremu Studije uticaja na životnu sredinu, koju mora odobriti Agencija za zaštitu životne sredine. Studija uticaja na životnu sredinu treba da sadrži:

- opšte informacije;
- opis lokaliteta;
- opis projekta;
- opis alternativnih rješenja;
- opis segmenata koji se tiču životne sredine;
- opis mogućih uticaja na životnu sredinu;

- opis mjera za sprječavanje, smanjenje ili uklanjanje značajnih uticaja na životnu sredinu;
- monitoring program;
- kratki prikaz tačaka 2 do 7 sa ovog spiska;
- informacije o mogućim poteškoćama sa kojima se susreću nosioci projekata tokom prikupljanja podataka i dokumenata.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izradilo Studiju uticaja na životnu sredinu za projekat žičare, koja sadrži, između ostalog, mjere za sprječavanje, ograničavanje ili uklanjanje značajnih negativnih posljedica po životnu sredinu u slučaju realizacije projekta, njegovo uobičajeno funkcionisanje i moguće kvarove, kao i monitoring program. Studija uticaja na životnu sredinu sadrži detaljne mjere za sprječavanje, ograničavanje ili uklanjanje negativnih učinaka u fazama projektovanja, izgradnje i upotrebe. Studija uticaja na životnu sredinu je odobrena od strane Agencije za zaštitu životne sredine odlukom br. 2-UPI-2496/26 od 28. maja 2012.g. Koncesionar, kao nosilac Projekta, dužan je da primijeni mjere (u mjeri u kojoj se odnose na njega i projekat) predviđene u PPPN-u za NP Lovćen, Izvještaju o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu uz PPPN, odobrenoj Studiji procjene uticaja na životnu sredinu za projekat žičare, kao i svakoj drugoj Studiji uticaja na životnu sredinu koja može biti izrađena u budućnosti (ako ih bude), te da ispoštuje sve ekološke zakone i propise, uključujući i primjenjive međunarodne konvencije i naloge nadležnih tijela.

11.2. Energetska efikasnost

U skladu sa PPPN-om za NP Lovćen, unaprijeđenje energetske efikasnosti odnosi se na aktivnosti ugradnje ili primjene, niskoenergetske građevine, unaprijeđivanje klimatizacionih sistema i pripreme tople vode, poboljšanje rasvjete, koncept inteligentnih zgrada (centralizovano upravljanje potrošnjom energije glavnih potrošača), koji treba da se primijene tokom izgradnje objekata u NP Lovćen, u određenoj mjeri. PPPN za NP Lovćen sadrži i koncept upotrebe obnovljive energije, kao i nekoliko smjernica za povećanje energetske efikasnosti. Koncesionar, kao nosilac Projekta, dužan je da primijeni mjere (u mjeri u kojoj su obavezujuće za njega i projekat) predviđene u PPPN-u za NP Lovćen, kao i da ispoštuje sve zakone i propise o energetskej efikasnosti i naloge nadležnih organa.

12. KONCESIONA NAKNADA I PODRŠKA VLADE PROJEKTU

U skladu sa članom 4, stav 1 i članom 58, stav 1 Zakona o koncesijama, a na osnovu nalaza Studije izvodljivosti za Projekat, radi uspješnog završetka i upravljanja Projektom će biti potrebna podrška koncedenta koncesionaru u pogledu realizacije Projekta.

Naknade za raspoloživost koje plaća koncedent su redovna plaćanja koja se vrše godišnje, odnosno mesečno u visini utvrđenoj u skladu sa ugovorom o koncesiji za raspoloživost žičare korisnicima tokom cijelog operativnog perioda, kao i za poštovanje tehničkih i operativnih

zahtjeva. Plaćanja koncedenta obuhvataju troškove funkcionisanja žičare koje je napravio koncesionar, kao i troškove povezane sa izgradnjom žičare, uzimajući u obzir povrat na uloženi kapital i kreditni kapital.

Prihodi od projekta u iznosu koji premašuje naknadu na osnovu raspoloživosti pripadaju isključivo koncedentu. Međutim, ako projekat funkcioniše izuzetno dobro, a prihodi od projekta premaše određeni dozvoljeni iznos utvrđen u Ugovoru o koncesiji, biće moguće predvideti mehanizam za podjelu prihoda između koncedenta i koncesionara.

Obračun kazni i stoga smanjenje naknada za raspoloživost, vrši se u slučajevima kršenja ili nemogućnosti koncesionara da zadovolji zahtjeve koje koncedent odredi a u vezi sa pruženom uslugom, operativnim pokazateljima žičare ili njenim održavanjem i operativnim zahtjevima.

13. NAČIN ODREĐIVANJA TARIFA ZA PRUŽANJE USLUGA

S obzirom da je struktura Projekta zasnovana na naknadi na osnovu raspoloživosti koju plaća koncedent na način objašnjen u Dijelu 12 iznad, cijene karata za žičaru će biti pod kontrolom koncedenta koji će ih utvrđivati, u skladu sa odredbama Ugovora o koncesiji.

14. SPISAK PROPISA KOJI SE PRIMJENJUJU NA POSTUPAK DAVANJA KONCESIJE I VRŠENJE KONCESIJE DJELATNOSTI

Glavni propisi koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti su:

- Ustav Crne Gore ("Sl. list Crne Gore" br. 1/07, 38/13);
- Zakon o koncesijama, ("Sl. list Crne Gore" br. 08/09);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br. 47/08 i 04/11);
- Zakon o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore" br. 21/09, 40/11);
- Zakon o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore" br. 29/07, 73/10, 32/11 i 40/11);
- Zakon o vodama, ("Sl. list Crne Gore" br. 27/07, 73/10, 32/11, 47/11);
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata, ("Sl. list Crne Gore" br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13);
- Zakon o životnoj sredini, ("Sl. list Crne Gore" br. 12/96, 40/10, 48/08, 40/10, 40/11);
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, ("Sl. list Crne Gore" br. 80/05, 73/10, 40/11, 59/11);

- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu, ("Sl. list Crne Gore" br. 80/05, 40/10, 73/10, 40/11, 27/13);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl. list Crne Gore" br.65/08, 74/10, 40/11);
- Zakon o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja, ("Sl. list Crne Gore" br. 80/05, 54/09, 40/11);
- Zakon o upravljanju otpadom, ("Sl. list Crne Gore" br. 64/11);
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara, ("Sl. list Crne Gore" br. 49/10, 40/11);
- Zakon o opštem upravnom postupku, ("Sl. list Crne Gore" br. 60/03, 73/10 i 32/11);
- Zakon o svojinsko-pravnim odnosima, ("Sl. list Crne Gore" br. 19/09);
- Zakon o putevima, ("Sl. list Crne Gore" br. 42/04, 21/09 54/09, 40/10, 73/10, 36/11, 40/11);
- Zakon o vazdušnom saobraćaju, ("Sl. list Crne Gore" br. 30/12);
- Zakon o zaštiti i spašavanju, ("Sl. list Crne Gore" br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11);
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, ("Sl. list Crne Gore" br. 34/14);
- Zakon o radu, ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08, 26/09, 88/09, 26/10, 59/11, 66/12);
- Zakon o geološkim istraživanjima, ("Sl. list Crne Gore" br. 28/93, 27/94, 42/94, 26/07, 73/10 i 28/11);
- Zakon o eksproprijaciji, ("Sl. list Crne Gore" br. 55/00, 12/02, 28/06, 21/08);
- Zakon o nacionalnim parkovima, ("Sl. list Crne Gore" br. 56/09, 40/11);
- Zakon o zaštiti prirode, ("Sl. list Crne Gore" br. 51/08, 21/09, 40/11);
- Zakon o željeznici, ("Sl. list Crne Gore" br. 27/13 i 43/13);
- Zakon o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, ("Sl. list Crne Gore" br. 04/08, 40/11);
- Zakon o turizmu, ("Sl. list Crne Gore" br. 61/10, 40/11, 53/11);
- Zakon o šumama, ("Sl. list Crne Gore" br. 74/10, 40/11);
- Zakon o kontroli državne pomoći, ("Sl. list Crne Gore" br. 74/2009, 57/2011);
- Zakon o zaštiti konkurencije, ("Sl. list Crne Gore" br. 44/2012);

- Zakon o zaštiti vazduha, ("Sl. list Crne Gore" br. 25/10, 40/11);
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini, ("Sl. list Crne Gore" br. 28/11, 28/12);
- Zakon o ratifikaciji Kjoto Protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih Nacija o promjeni klime, "Sl. list Crne Gore" br. 17/07);
- Zakon o energetskej efikasnosti, ("Sl. list Crne Gore" br. 29/10, 40/11);
- Pravilnik o uslovima za žičare za prevoz lica ("Sl. list Crne Gore" br. 42/14);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu, "Sl. list Crne Gore" br. 20/07 i 47/13);
- Uredba o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesije, "Sl. list Crne Gore" br. 67/09;
- Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Inženjerskoj komori Crne Gore, "Sl. list Crne Gore" br. 32/13;
- Uredba o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći, "Sl. list Crne Gore" br. 27/2010, 34/2011;
- Uredba o načinu i postupku podnošenja prijave državne pomoći, "Sl. list Crne Gore" br. 27/10, 34/11, 12/13;
- Pravilnik o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta, "Sl. list Crne Gore" br. 81/08;
- Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije, "Sl. list Crne Gore" br. 22/02);
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda, "Sl. list Crne Gore" br. 6/93;
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima, "Službeni list Jugoslavije" br. 31/81, "Sl. list Crne Gore" br. 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90);
- Pravilnik o uslovima i načinu ovjeravanja i poništavanja ovjere licence stranog lica, "Sl. list Crne Gore" br. 68/08 i 33/11;
- Pravilnik o sadržaju Elaborata o pripremnim radovima, "Sl. list Crne Gore" br. 80/08;
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci, "Sl. list Crne Gore" br. 68/08;
- Pravilnik o načinu i postupku vršenja stručnog nadzora, "Sl. list Crne Gore" br. 06/09);

- Pravilnik o načinu vođenja i sadržini građevinskog dnevnika, građevinske knjige i knjige inspekcije, "Sl. list Crne Gore" br. 81/08;
- Pravilnik o obliku i izgledu table sa podacima o izdatoj građevinskoj dozvoli, "Sl. list Crne Gore" br. 68/08;
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, "Sl. list Crne Gore" br. 48/13;
- Pravilnik o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu, "Sl. list Crne Gore" br. 43/07;
- Pravilnik o načinu i postupku osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad, "Sl. list Crne Gore" br. 57/06;
- Pravilnik o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine "Sl. list Crne Gore" br. 71/05;
- Pravilnik o vođenju evidencija iz oblasti zaštite na radu, "Sl. list Crne Gore" br. 67/05;
- Pravilnik o sadržaju elaborata o uređenju gradilišta, "Sl. list Crne Gore" br. 4/99;
- Pravilnik o sadržini i načinu izdavanja izvještaja o povredi na radu, "Sl. list Crne Gore" br. 18/93;
- Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštiti opreme, "Službeni list Jugoslavije" br. 35/69;
- Pravilnik o posebnim mjerama zaštite na radu u građevinarstvu, "Službeni list Jugoslavije" br. 42/68 i 45/68;
- Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu od opasnog dejstva električne struje u objektima namijenjenim za rad u radnim prostorijama i na radilištima, "Sl. list Crne Gore" br. 6/86;
- Pravilnik o načinu i postupku prethodnih i periodičnih specijalističkih ljekarskih pregleda radnika, "Sl. list Crne Gore" br. 25/80 i 02/81;
- Pravilnik o opremi i postupku za pružanje prve pomoći i o organizovanju službe spasavanja u slučaju nezgode na radu ("Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije" br. 21/71);
- Odluka o visini i načinu plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, obavljanje djelatnosti i pružanje usluga, "Sl. list Crne Gore" br. 43/13;

- Odluka o načinu, uslovima i vremenu davanja na korišćenje dobara nacionalnih parkova, "Sl. list Crne Gore" br. 53/06;
- Odluka o donošenju prostornog plana Crne Gore, "Sl. list Crne Gore" br. 24/08 i 44/12;
- Prostorni plan posebne namjene za nacionalni park "Lovćen";
- Planovi i programi upravljanja za Nacionalni park Lovćen;
- Rješenje o donesenim crnogorskim standardima br. 08/22/08 od 11. jula 2008.godine (standardi iz oblasti saobraćaja i mašina – žičare za prevoz putnika, objavljeno u „Sl. list Crne Gore” br. 43/08);
- Rješenje o donesenim crnogorskim standardima br. 44/4/12 od 7. maja 2012.godine (standardi iz oblasti sociologije, usluga, korporativnog upravljanja i organizacije, administracije i saobraćaja, objavljeno u „Sl. list Crne Gore” br. 27/12);
- Rješenje o donesenim crnogorskim standardima br. 43/10/12 od 7. maja 2012.godine (standardi iz oblasti opštih standarda, terminologije, dokumentacije, objavljeno u „Sl. list Crne Gore” br. 27/12);
- Rješenje o donesenim crnogorskim standardima br. 88/25/10 od 6. jula 2010.godine (standardi iz oblasti domaćinstva, odmora, zabave, sporta, objavljeno u „Sl. list Crne Gore” br. 38/10);
- svi ostali zakoni, međunarodne konvencije, podzakonska akta, propisi, tehnički normativi i standardi primjenjivi na ili vezani za koncesiju ili koncesionu djelatnost.